

คุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)

Characteristics of Entrepreneurs under Situations of Volatility, Uncertainty,
Complexity, and Ambiguity (VUCA)

พรพนา ศรีสถานนท์

Pornpana Srisatanon

สถาบันวิจัยศึกษา

Rajapark Institute

Email: nongfad@windowslive.com

Received July 26, 2022; Revised September 18, 2022; Accepted September 23, 2022

Abstract

The purposes of this research were to analyze the characteristics of entrepreneurs under situations of volatility, uncertainty, complexity, and ambiguity (VUCA). The population consisted of entrepreneurs and SME businesses in the Bangkok area. The data were collected from a purposive sample of 250 people using questionnaires, whose reliability was 0.963. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and exploratory factor analysis. The results of the research were as follows: The factors that involved characteristics of entrepreneurs under situations of volatility, uncertainty, complexity, and ambiguity (VUCA) were divided into 11 factors: live and learn, characteristics, self-esteem, connection, managerial skills, capability, problem solving, creative innovation, leadership, intelligence, and communication. When combining all 11 of these factors together, they totally affect the characteristics of entrepreneurs at 59.113%.

Keywords: Entrepreneurs; Characteristics; Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity (VUCA)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประกอบการ SME ในเขตกรุงเทพมหานคร และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.963 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) มีทั้งหมด 11 องค์ประกอบ ได้แก่ การใฝ่รู้และการเรียนรู้, คุณลักษณะส่วนบุคคล, การเคารพในตนเอง, เครือข่ายทางธุรกิจ, ทักษะการบริหารงาน, สมรรถนะ, การแก้ไขปัญหา, ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม, ภาวะผู้นำ, ความเฉลียวฉลาด และการติดต่อสื่อสาร องค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความผันแปรของคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ได้ร้อยละ 59.113

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการ; คุณลักษณะ; ความผันผวน, ไม่แน่นอน, ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)

บทนำ

“ผู้ประกอบการ” เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ขับเคลื่อนการผลิตและเป็นผู้ทำให้ปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน แรงงาน และทุนมารวมกัน เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และบริการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ โดยจะเกิดขึ้นเป็นธุรกิจได้ก็ต่อเมื่อมีลูกค้าหรือผู้บริโภคที่จ่ายหรือใช้สินค้าหรือบริการนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้เองผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคสถาบันการเงิน ภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งสถาบันการศึกษาต่างให้ความสำคัญต่อผู้ประกอบการ เนื่องจากธุรกิจที่เกิดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะบำบัดหรือสนองความต้องการของมนุษย์ เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการแลกเปลี่ยน ก่อให้เกิดการจ้างงาน เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ และความสำเร็จของธุรกิจขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถตลอดจนประสบการณ์ ความชำนาญของทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับองค์กรและระดับประเทศ (Rochjanaphittayakorn, 2016)

อย่างไรก็ตาม ความล้มเหลวของธุรกิจส่วนหนึ่งมาจากผู้ประกอบการเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้า นโยบายที่ผิดพลาด การบริหารการเงินที่ไม่รัดกุม ขาดการฝึกอบรมบุคลากร ไม่แสวงหาองค์ความรู้สมัยใหม่ การไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ขาดทักษะในการสื่อสารและการเจรจาต่อรอง รวมถึงบุคลิกภาพและการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง จนส่งผลให้ผลการดำเนินงานของธุรกิจเป็นเชิงลบ (Massayamas, 2019) นอกจากนี้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจเริ่มต้น เป็นหนึ่งในทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Kerr, Kerr & Xu, 2018) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการมีความสำคัญและมีอิทธิพล ต่อการดำเนินธุรกิจ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ (Namwong et al., 2019)

ในขณะที่ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในโลกสมัยใหม่ ที่เรียกว่า VUCA World ซึ่งหมายถึง โลกที่มีการเปลี่ยนแปลง พลิกผันอย่างรวดเร็ว (Rangabthuk, 2020) มีความท้าทายต่อนักบริหารและผู้ประกอบการธุรกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจัยแวดล้อมเหล่านี้ส่วนมากอยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กร และหลีกเลี่ยงได้ยากในโลกธุรกิจ (Jongwannasiri, 2019) ผู้ที่พร้อมจะเรียนรู้และเปิดกว้างสำหรับความท้าทายใหม่ ๆ อยู่เสมอเท่านั้น จึงจะ

สามารถเอาชนะและรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ (Lekhakula, 2021) ผู้ประกอบการหรือผู้นำองค์กรต้องมีความตื่นตัวทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและหาแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตภาพที่สูงขึ้นให้กับองค์กรอย่างต่อเนื่อง (Boonpromraksa, Theeraphuech & Junveroad, 2021)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาคูณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) ด้วยการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยผลการวิจัยสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการให้มีความชัดเจนและทันสมัยยิ่งขึ้น และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายเดิมหรือผู้ประกอบการรายใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงสำรวจคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) จากแนวคิดและงานวิจัยได้ตัวแปรจำนวน 50 ตัวแปร ดังนี้ ความรับผิดชอบ, ความกล้าเสี่ยง, ความเชื่อมั่นในตนเอง, ความกระตือรือร้น, การมีวิสัยทัศน์, ความสามารถในการคัดเลือกคน, การคำนึงถึงความสำเร็จมากกว่าเงิน, ความสามารถในการแก้ไขปัญหา, การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี, ความสามารถในการสื่อสาร, การรู้งานด้านเทคนิคและมีความชำนาญ, ความสามารถในการบริหารจัดการ, จริยธรรมและจรรยาบรรณ, ความคิดสร้างสรรค์, การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ, มีแรงผลักดันและแรงจูงใจ, การเจรจาต่อรอง, ความต้องการคำความสำรวจ, การผูกพันกับเป้าหมาย, ภาวะผู้นำ, การกล้าตัดสินใจ, การไม่ตั้งความหวังจากผู้อื่น, การอยู่กับปัจจุบัน, การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม, การประมาณตนเอง, การร่วมมือและการแข่งขัน, การประหยัด, ความซื่อสัตย์, ความรักและชอบในธุรกิจที่ทำ, ทักษะการขายและการนำเสนอ, การบริหารเวลา, การแสวงหาโอกาส, การทำงานเชิงรุก, ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา, การสร้างทีมงาน, การมุ่งเน้นประสิทธิภาพ, ความเป็นตัวของตัวเอง, การใส่ใจในรายละเอียดของงาน, การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง, การใส่ใจเพื่อนร่วมงาน, การเปิดใจรับฟังความคิดเห็น, ความเรียบง่ายลดความซับซ้อน, การตระหนักรู้ใช้ประสบการณ์ในอดีต, การพัฒนานวัตกรรม, การพยากรณ์, ความรู้ด้านดิจิทัล, การสร้างเครือข่าย, การจัดการความเสี่ยงรับเหตุการณ์, การประเมินผลและการปรับแผน และความอดทนอดกลั้น

ขอบเขตด้านประชากร เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จำนวน 250 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ SME ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2565

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้ประกอบการและคุณลักษณะของผู้ประกอบการ

คำว่า “ผู้ประกอบการ (Entrepreneurs)” มีต้นกำเนิดจากภาษาฝรั่งเศสว่า *Entreprendre* ซึ่งหมายถึง “to undertake” หมายถึง การรับดำเนินการ แต่ในบริบทของธุรกิจ แปลว่า “การเริ่มต้นทำธุรกิจ” (Kwanthongin, 2019) ซึ่ง Carsrud & Brannback (2007) มองว่าผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ทั้งในระดับชาติและปัจเจกบุคคล ในฐานะผู้สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างสินค้าและบริการ และเทคโนโลยีใหม่

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Characteristics) หมายถึง บุคคลผู้ริเริ่มและพร้อมที่จะยอมรับความเสี่ยงจากการประกอบการ โดยใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตทั้งหลาย รวมถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และหลักการบริหารงานที่เหมาะสม เพื่อผลิตสินค้าและให้บริการต่อผู้บริโภคทั้งหลาย โดยคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ เปรียบเสมือนเครื่องชี้นำหรือองค์ประกอบที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ (Petchuay, Pajit & Rodsisen, 2021) ซึ่งได้มาจากทั้งคุณสมบัติส่วนตัวและประสบการณ์ของผู้ประกอบการเอง (Borisut & Pakasat, 2019)

แนวคิดเกี่ยวกับความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)

“VUCA” มีต้นกำเนิดจากวิทยาลัยการสงครามของกองทัพบกสหรัฐอเมริกา (U.S. Army War College) ในช่วงหลังสงครามเย็น (Sharma, 2019) เพื่ออธิบายความเป็นจริงใหม่หรือสถานการณ์ที่มีลักษณะผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความกำกวม ต่อมาถูกนำมาใช้ในวงการธุรกิจสำหรับการอธิบายสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ ซึ่งซับซ้อน วุ่นวาย ผันผวน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนกลายเป็น “New normal” หรือสภาวะปกติใหม่ หรือหมายถึงการมีเหตุการณ์ที่มิอาจคาดการณ์ไว้เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน (Jaitip & Chienwattanasook, 2018)

คำว่า VUCA เป็นคำที่เกิดจากการนำอักษรตัวแรกของคำ 4 คำในภาษาอังกฤษ ซึ่งอธิบายถึงสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมสมัยใหม่ ดังนี้

V – Volatility หรือ ความผันผวน หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์หรือสภาวะแวดล้อมอย่างรวดเร็วและไม่จำกัดรูปแบบ เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันแบบไม่ทันได้ตั้งตัว ไม่สามารถที่จะคาดเดาหรือพยากรณ์ได้

U – Uncertainty หรือ ความไม่แน่นอน หมายถึง สภาวะที่ไม่มีมีความคงที่ตายตัวแน่นอน ขาดความชัดเจน ไม่สามารถหาข้อมูลหรือความรู้ความเข้าใจในอดีตมายืนยันในแต่ละสถานการณ์ ทำให้ยากต่อการวางแผนและตัดสินใจ

C – Complexity หรือ ความซับซ้อน หมายถึง การที่มีปัจจัยต่าง ๆ เป็นจำนวนมากเกินเข้ามาเกี่ยวข้องกับสถานการณ์หนึ่ง โดยที่ปัจจัยเหล่านั้นต่างก็มีความสัมพันธ์กันเอง ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ ประเมินผล และหาแนวทางในการแก้ไข

A – Ambiguity หรือ ความคลุมเครือ หมายถึง ความไม่ชัดเจนหรือยังคงเป็นปริศนา ความกำกวมไม่ทราบที่มาที่ไป ไม่ทราบเหตุที่อยู่เบื้องหลัง และขาดข้อมูลในอดีตที่จะช่วยเป็นข้อมูลพื้นฐาน

ภายใต้สถานการณ์ VUCA จะขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกและปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่สามารถคาดเดาและควบคุมได้ ผู้บริหารและผู้นำจึงต้องพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนคติให้ทันสมัย พัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ของตนรวมถึงการเพิ่มทักษะใหม่ที่จำเป็น จนทำให้ผู้บริหารในหลายองค์กรมักใช้วิธีการ “การลองผิดลองถูก” จนบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างต่อเนื่อง (Piamsuphakpong et al., 2019)

ตัวแบบ VUCA Prime จึงได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตอบโต้ผลกระทบที่เกิดจาก VUCA โดยกล่าวว่าผู้นำที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ (Vision) มีความเข้าใจ (Understanding) มีความชัดเจน (Clarity) และมีความคล่องตัว (Agility) ซึ่งเป็นการพลิกแพลงอักษรของ VUCA มาดัดแปลง (Bawany, 2018) รวมถึงนักวิชาการที่ได้เสนอแนะแนวทางในการรับมือกับสถานการณ์ VUCA โดยกำหนดบทบาทหรือคุณลักษณะของผู้บริหาร/ผู้นำองค์กรจำเป็นต้องมีเพื่อให้ผ่านสถานการณ์ไปได้

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์หรือบูรณาการปัจจัยด้านคุณลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการกับคุณลักษณะหรือทักษะของผู้บริหาร/ผู้นำในสถานการณ์ VUCA เพื่อกำหนดเป็นตัวแปรในการศึกษา “คุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)” โดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบการ SME ในเขตกรุงเทพมหานคร ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2564 จำนวน 574,879 ราย (The Office of SMEs Promotion, 2022) ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน 5 เท่าต่อจำนวนของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (50 ตัวแปร) ตามแนวคิดของ Hair et al. (2006) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการ SME ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 ราย และทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) ซึ่งมีลักษณะคำถามระดับอันตรภาค (Interval scale) จำนวน 50 ข้อคำถาม และทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อคำถาม แสดงว่ามีความเที่ยงตรงสามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้ (Rovinelli & Hambleton, 1977) และหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbachs' alpha coefficient) ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.963

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และทางออนไลน์ผ่าน Google forms และนำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่ได้รับกลับมา ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และบันทึกข้อมูลทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัย

ผลการทดสอบความเหมาะสมของชุดตัวแปรที่ทำการศึกษาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
ขั้นตอนที่ 1 การหาค่าสถิติ Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) และ ค่าสถิติ Bartlett’s Test of Sphericity

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่น่ามาใช้วิเคราะห์ Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser–Meyer–Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.856
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	5116.496
	df	1225
	Sig.	.000

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสถิติ Kaiser–Meyer–Olkin (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.856 แสดงว่า ข้อมูลและตัวแปรที่ทำการศึกษา มีความเหมาะสมมากในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Factor Analysis และผลทดสอบค่าสถิติ Bartlett’s Test of Sphericity พบว่า ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ (Chi-Square = 5116.496 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000) แสดงว่า ข้อมูลและตัวแปรที่ทำการศึกษามีความเหมาะสมที่สามารถวิเคราะห์หองค์ประกอบต่อไปได้

ผลการสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction)

ขั้นตอนที่ 2 การหมุนแกนด้วยวิธีแวนิแมกซ์

ตารางที่ 2 ผลการหมุนแกนสกัดองค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยวิธีแวนิแมกซ์ของคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)

องค์ประกอบ	ผลรวม	ร้อยละของ	ร้อยละสะสมของ
		ความแปรปรวน	ความแปรปรวน
1. องค์ประกอบที่ 1	3.601	7.202	7.202
2. องค์ประกอบที่ 2	3.543	7.087	14.289
3. องค์ประกอบที่ 3	3.053	6.106	20.395
4. องค์ประกอบที่ 4	2.978	5.955	26.350
5. องค์ประกอบที่ 5	2.746	5.492	31.842
6. องค์ประกอบที่ 6	2.471	4.941	36.783
7. องค์ประกอบที่ 7	2.429	4.858	41.641
8. องค์ประกอบที่ 8	2.415	4.831	46.472
9. องค์ประกอบที่ 9	2.348	4.696	51.168
10. องค์ประกอบที่ 10	2.158	4.317	55.485
11. องค์ประกอบที่ 11	1.814	3.628	59.113

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สามารถจัดองค์ประกอบได้จำนวน 11 องค์ประกอบ และทั้ง 11 องค์ประกอบสามารถอธิบายความผันแปรของคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 59.113

ขั้นตอนที่ 3.การตั้งชื่อองค์ประกอบ

3.1 องค์ประกอบที่ 1 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 7.202 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใส่ใจ การเรียนรู้ และรับรู้ในเรื่องของการปฏิบัติงานและเพื่อนร่วมงาน รวมถึงการตัดสินใจและการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 1 ว่า การใฝ่รู้และเรียนรู้ (Live and Learn)

3.2 องค์ประกอบที่ 2 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 7.087 ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานที่สัตย์ซื่อต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความรักและชอบในการทำงาน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการประกอบธุรกิจเพื่ออนาคต ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 2 ว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล (Characteristics)

3.3 องค์ประกอบที่ 3 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 6.106 ซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นใจในตัวตนของผู้ประกอบการเองที่ไม่คาดหวังอะไรจากผู้อื่น ไม่รอโชคชะตา ใช้น้ำพักน้ำแรงของตนเอง ประมาณตนเอง และลงมือทำด้วยความแน่วแน่ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 3 ว่า การเคารพในตนเอง (Self Esteem)

3.4 องค์ประกอบที่ 4 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 5.955 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุม การปรับแผนงาน การขอความร่วมมือหรือการขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 4 ว่า เครือข่ายทางธุรกิจ (Connection)

3.5 องค์ประกอบที่ 5 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 5.492 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์ปัญหา การแสวงหาโอกาส การบริหารเวลา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ความรับผิดชอบในการทำงาน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 5 ว่า ทักษะการบริหารงาน (Managerial Skills)

3.6 องค์ประกอบที่ 6 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 4.941 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการด้วยความมุ่งมั่น มีเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มองเห็นความเป็นไปได้ในการประกอบธุรกิจ และพร้อมเผชิญกับความเสี่ยง อันเป็นเสมือนความสามารถหรือสมรรถนะหลักของการเป็นผู้ประกอบการ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 6 ว่า สมรรถนะ (Capability)

3.7 องค์ประกอบที่ 7 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 4.858 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา การคาดการณ์และปรับแนวคิดการทำงาน และการใช้ประสบการณ์มาช่วยในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 7 ว่า การแก้ไขปัญหา (Problem Solving)

3.8 องค์ประกอบที่ 8 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 4.831 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการติดตามข่าวสารใหม่ ๆ การริเริ่มและสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ มีแรงผลักดันและแรงจูงใจที่ต้องการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 8 ว่า ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (Creative Innovation)

3.9 องค์ประกอบที่ 9 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 4.696 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตั้งเป้าหมาย การเป็นผู้นำ ทักษะในการเจรจาต่อรอง และการหาหนทางสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 9 ว่า ภาวะผู้นำ (Leadership)

3.10 องค์ประกอบที่ 10 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 4.371 ซึ่งเกี่ยวข้องกับไหวพริบหรือความเฉลียวฉลาดในการคัดเลือกบุคคลและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 10 ว่า ความเฉลียวฉลาด (Intelligence)

3.11 องค์ประกอบที่ 11 อธิบายคุณลักษณะของผู้ประกอบการได้ร้อยละ 3.628 ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าสมาคม การผูกมิตรและการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 11 ว่า การติดต่อสื่อสาร (Communication)

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) มีประเด็นที่นำมาอภิปราย โดยละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบการเรียนรู้และเรียนรู้ (Live and Learn) เกี่ยวข้องกับการใส่ใจ การเรียนรู้ และรับรู้ในเรื่องของการปฏิบัติงานและเพื่อนร่วมงาน รวมถึงการตัดสินใจและการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) ส่งผลให้ทุกคนต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งเน้นการเข้าใจและการเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และพัฒนาตนเองเพื่อการใช้ชีวิตและการทำงานให้ทันต่อเหตุการณ์ เป็นภูมิป้องกันตนเองต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ Ungkleng (2020) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการดำเนินการที่ส่งผลสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของมนุษย์ตั้งแต่เกิด เพื่อชีวิตที่ดีกว่าภายใต้สิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในช่วงดิจิทัลปฏิวัติสังคมที่มนุษย์ต้องเรียนรู้เพื่อการอยู่รอด ดันรน และต่อสู และ Sudkaew (2020) ที่กล่าวว่า การศึกษาด้านทักษะผู้ประกอบการถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ และช่วยเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ซึ่งเป็นกำลังสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

2. องค์ประกอบคุณลักษณะส่วนบุคคล (Characteristics) เกี่ยวข้องกับอุปนิสัยในการปฏิบัติงานที่สัตย์ซื่อต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความรักและชอบในการทำงาน ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการประกอบธุรกิจเพื่ออนาคต ทั้งนี้เพราะ คุณลักษณะเฉพาะตัวหรืออุปนิสัยส่วนบุคคล เป็นตัวบ่งบอกถึงการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงพื้นฐานทางจิตใจในสภาวะเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะในช่วงของการเปลี่ยนแปลงที่ผู้ประกอบการต้องใช้การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างมีจริยธรรม เพื่อความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจ สอดคล้องกับ Piros & Chaiyesh (2022) ที่กล่าวว่า ภายใต้สถานการณ์ทางสังคมที่มีการแข่งขันสูง การให้ความสำคัญต่อกระบวนการในการประกอบธุรกิจที่มีความตรงไปตรงมา และดำเนินการบนพื้นฐานที่สังคมยอมรับ เพื่อทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีและความน่าเชื่อถือ จึงทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น และ Thanyarattanavanich (2019) ที่กล่าวว่า ความซื่อสัตย์จะสร้างความเชื่อถือและไว้วางใจจากพนักงานส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงการทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นไว้วางใจที่จะทำธุรกิจและลูกค้ามีความเชื่อมั่นและบอกต่อกับคนอื่น ดังนั้น การส่งเสริมอุปนิสัยให้ตนเองและเพื่อนร่วมงานทำงานอย่างตรงไปตรงมาช่วยให้ผลการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น

3. องค์ประกอบการเคารพในตนเอง (Self Esteem) เกี่ยวข้องกับคุณค่าในตัวตนของผู้ประกอบการเองที่ไม่คาดหวังอะไรจากผู้อื่น ไม่รอโชคชะตา ใช้น้ำพักน้ำแรงของตนเอง ประมาณตนเอง และลงมือทำด้วยความแน่วแน่ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ทั้งนี้เพราะ คุณค่าในตนเองเป็นทัศนคติที่ผู้ประกอบการมีต่อตนเองและเป็นเครื่องมีอดัดสันความสำเร็จในตนเอง ซึ่งหากผู้ประกอบการมีทัศนคติในเชิงบวกย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานในเชิงบวก ไม่ว่าจะเป็น

ความพึงพอใจในการทำงาน การมีความสุขในการทำงาน สอดคล้องกับ Deci & Ryan (2000) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในการกระทำของตนเองนั้น มีความน่าสนใจ เป็นความตื่นเต้นและมีความมั่นใจที่แสดงออกมาในแง่ของผลการปฏิบัติงาน ความเพียรพยายาม ความคิดสร้างสรรค์ และความมีชีวิตชีวา และ Therdbhuthadham & Manu (2022) ที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองและการรับรู้ความสามารถในตนเองมีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงาน

4. องค์ประกอบเครือข่ายทางธุรกิจ (Connection) เกี่ยวข้องกับการควบคุม การปรับแผนงาน การขอความร่วมมือหรือการขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ๆ เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะ ในการประกอบกิจการใด ๆ ย่อมเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ นานา การมีคอนเนคชั่นก็เปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้เกิดการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงธุรกิจให้ง่ายและรวดเร็ว เป็นแต้มต่อหรือทางลัดที่ช่วยให้ไปถึงเป้าหมายทางการค้าการแข่งขัน สอดคล้องกับ Somsanguan & Yarana (2019) ที่พบว่า การรู้จักเครือข่ายทางธุรกิจ (connection) เป็นปัจจัยหนึ่งที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจค้าข้าว และ Chaleomklin (2020) ที่กล่าวว่า การจัดการเครือข่ายในระดับธุรกิจด้วยกันถือว่ามีความจำเป็นอย่างมากต่อการดำเนินงาน ซึ่งส่งผลต่อกิจการโดยตรงในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การสร้างความไว้วางใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และกำหนดกรอบความคิดในหลากหลายรูปแบบเพื่อเป็นการลดต้นทุนการลงทุนบางอย่างได้

5. องค์ประกอบ “Managerial Skills” เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์ปัญหา การแสวงหาโอกาส การบริหารเวลา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจและการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ความสามารถทางการบริหารจัดการและความชำนาญทางเทคนิค ทั้งนี้เพราะการบริหารจัดการองค์กรให้ดี เป็นหน้าที่ทางการจัดการเท่านั้น ผู้บริหาร หรือผู้ประกอบการต้องมีทักษะด้านการบริหารที่เป็นความชำนาญหรือความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งผ่านการเรียนรู้ การฝึกฝน และประสบการณ์ เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับ Lerdjirachiwongsar, Narkpoy & Aiemphaya (2021) ที่พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง และส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ Manmongsil et al. (2017) ที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหาร ทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารที่ชัดเจน สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

6. องค์ประกอบสมรรถนะ (Capability) เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการด้วยความมุ่งมั่น เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มองเห็นความเป็นไปได้ในการประกอบธุรกิจ และพร้อมเผชิญกับความเสี่ยง อันเป็นเสมือนความสามารถหรือสมรรถนะหลักของการเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้เพราะ ความสามารถหรือสมรรถนะเป็นคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่แฝงอยู่ในบุคคล ที่ช่วยเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่น กล้าได้กล้าเสีย และพร้อมเผชิญกับอุปสรรค สอดคล้องกับ Udomluck et al. (2021) ที่พบว่า สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการสำหรับนิสิตพยาบาลประกอบด้วย 1) มีทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล (Soft skills) คือ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติเชิงบวก ชยันต์ อุดหนุน มีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และทักษะในการแก้ปัญหา 2) มีทักษะในการปฏิบัติงาน (Hard skills) คือ มีความรู้และทักษะการบริหาร ธุรกิจยอมรับความเสี่ยง และมีความสามารถใช้เทคโนโลยี และสอดคล้องกับ Intanam, Pokha & Donsophon (2020) ที่พบว่า ผู้ประกอบการจะต้องกล้าที่จะลงทุนเพื่อทำธุรกิจใหม่ ๆ แม้จะมีความเสี่ยงและความ

ไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ต้องมีการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการแปลกใหม่อยู่เสมอ โดยมีการเปิดโอกาสให้ทีมงานเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพิ่มแรงผลักดันต่อความสำเร็จ

7. องค์ประกอบการแก้ไขปัญหา (Problem Solving) เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา การคาดการณ์และปรับแนวคิดการทำงาน และการใช้ประสบการณ์มาช่วยในการเข้าถึงปัญหาและการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะ ทักษะด้านการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจเป็นทักษะที่ทุกวิชาชีพจำเป็นต้องมี เพราะปัญหาเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุก ๆ วัน ของการดำเนินชีวิตและการทำงาน ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาอยู่เสมอเพื่อให้องค์กรอยู่รอด สอดคล้องกับ Pitchayakamin (2020) ที่พบว่า การแก้ไขปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจละครเวทีในรูปแบบมิวสิคัล มีต้นทุนการผลิตสูงในขณะที่รายได้ไม่เพียงพอต่อการต่อยอดทางธุรกิจ ประกอบกับสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ไม่สามารถเปิดการแสดง จึงสร้างกลยุทธ์การแก้ไขปัญหาและพัฒนาธุรกิจเพื่อความอยู่รอดด้วยหลัก “DO-SAM” ได้แก่ D (Distancing) การจัดแสดงโดยมีการเว้นระยะห่างที่เพียงพอและเหมาะสมในโรงละคร การจัดแสดงแบบกลางแจ้ง นอกพื้นที่ การจัดแสดงผ่านรูปแบบออนไลน์ S (Sponsorship Marketing) การหาผู้สนับสนุนทางการตลาดที่ดีเพื่อช่วยลดต้นทุนในการผลิต A (Acceptation) การยอมรับในความคิดเห็นของผู้ชม ทั้งข้อติชมและการวิจารณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และ M (Musical Association) การนำธุรกิจละครเวทีแบบมิวสิคัลเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในด้านบันเทิงกับธุรกิจประเภทอื่น ๆ และ Duangkumnerd (2021) ที่พบการแก้ไขปัญหาการบริการโดยวางแผนทางมาตรฐานสำหรับนำไปใช้แก้ไขปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ของการบริการ Phase of Flight 3 ช่วงเวลา ได้แก่ Pre-flight, In-flight และ Post-flight

8. องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (Creative Innovation) เกี่ยวข้องกับการติดตามข่าวสารใหม่ๆ การริเริ่มและสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ มีแรงผลักดันและแรงจูงใจที่ต้องการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพราะ การความคิดที่แปลกใหม่ของตัวผู้ประกอบการเองหรือเพื่อร่วมงานก็ตามเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมตามมา และเป็นเครื่องมือในการทำการตลาดที่ดี สามารถสร้างสรรค์เป็นทั้งสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและผู้บริโภคในอนาคต สอดคล้องกับ Samrong & Khajohnmanee (2021) ที่พบว่า ความคิดสร้างสรรค์แบบนวัตกรรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรมในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่ง และ Krajangsaeng (2019) ที่พบว่า การจัดการนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความเป็นเลิศด้านนวัตกรรมและผลการดำเนินงานขององค์กร

9. องค์ประกอบภาวะผู้นำ (Leadership) เกี่ยวข้องกับการตั้งเป้าหมาย การเป็นผู้นำทักษะในการเจรจาต่อรอง และการหาหนทางสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะ ภาวะผู้นำเป็นเรื่องของผู้บริหารกิจการหรือผู้ประกอบการใช้ในการนำองค์กรหรือกิจการเป็นไปตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ Noosang, Thep-on & Kaewjomnong (2022) ที่กล่าวว่า ผู้นำตามสถานการณ์ของผู้ประกอบการสวนอาหาร จำเป็นต้องอธิบาย ชี้แนะ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการทำงานอย่างเคร่งครัด พยายามกระตุ้นพนักงานให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งต้องติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของพนักงานให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน และ Hongsirikarn (2019) ที่พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการสตาร์ทอัพประสบผลสำเร็จ ประกอบไปด้วยสามส่วน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านศักยภาพ และปัจจัยภายนอก โดยด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านการเรียนรู้ 3) ด้านกล้าตัดสินใจ 4) ด้านการเปิดรับสิ่งใหม่ๆ และ 5) ด้านวิสัยทัศน์ ด้านศักยภาพประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารทีม 2) ด้านการควบคุมตนเอง 3) ด้านการโน้มน้าวใจ และ 4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ และปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย 1) ทีมงาน และ 2) ลูกค้า

10. องค์ประกอบความเฉลียวฉลาด (Intelligence) เกี่ยวข้องกับไหวพริบหรือความเฉลียวฉลาดในการคัดเลือกบุคคลและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ทั้งนี้เพราะเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน การแก้และตอบโต้ด้วยเหตุผลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ได้ทันทีจำเป็นต้องใช้ไหวพริบปฏิภาณซึ่งเป็นส่วนเฉพาะของบุคคล ผู้ประกอบการจึงต้องฝึกสังเกตเรียนรู้ ฝึกฝนตนเอง ด้วยการคิด พิจารณา และเสริมทักษะวิธีคิดเมื่อประสบสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับ Dhiramitr, Pratoom & Savatsomboon (2022) ที่พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางศีลธรรมและจริยธรรม ความฉลาดในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค และความฉลาดในการริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบทางบวกกับความสำเร็จในการทำงาน และ Phetsombot (2021) ที่ได้เสนอการสร้างกลยุทธ์และพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารในยุค New normal ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความฉลาด ความมั่นใจในตัวเอง ความรับผิดชอบ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และคุณธรรม

11. องค์ประกอบการติดต่อสื่อสาร (Communication) เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าสมาคม การผูกมิตร และการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะ การติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือในการส่งข่าวสาร ข้อมูล ตลอดจนความรู้และความคิดเห็นจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไป โดยจะต้องเริ่มต้นการการผูกมิตรหรือมีความสามารถในการเข้ากับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Klangburum (2021) ที่ระบุว่า การพูดสำคัญที่สุดต่อการประกอบอาชีพ การมีศิลปะการพูดที่ดีก็จะส่งเสริมให้ธุรกิจก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จ ดังคำกล่าวที่ว่า “ทุกคนพูดได้ แต่มีบางคนเท่านั้นที่พูดเป็น” และ Ketsalak (2018) ที่พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจการให้บริการติดตั้งประตูหน้าต่างอลูมิเนียม ได้แก่ การสื่อสารที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ การติดต่อประสานงานเป็นระบบ และสามารถติดต่อได้ตลอดเวลาและรวดเร็ว

สรุปผล

องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) มีทั้งหมด 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การใฝ่รู้และเรียนรู้ Live and Learn 2) คุณลักษณะส่วนบุคคล Characteristics 3) การเคารพในตนเอง Self Esteem 4) เครือข่ายธุรกิจ Connection 5) ทักษะการบริหารงาน Managerial Skills 6) สมรรถนะ Capability 7) การแก้ไขปัญหา Problem Solving 8) ความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม Creative Innovation 9) ภาวะผู้นำ Leadership 10) ความเฉลียวฉลาด Intelligence 11) การติดต่อสื่อสาร Communication และทั้ง 11 องค์ประกอบสามารถอธิบายความผันแปรของคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) ได้ร้อยละ 59.113

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้เป็นประโยชน์

จากผลการศึกษาที่พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) มีทั้งหมด 11 องค์ประกอบ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1) ผู้ประกอบการควรเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพหรือการประกอบการ เพื่อมาประยุกต์ใช้ในการประกอบกิจการและต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์กร ด้วยการประกอบธุรกิจตามหลักสัมมาอาชีวะ ไม่เบียดเบียนใคร และปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างซื่อสัตย์และยุติธรรม (Characteristics) ฝึกฝนตนเองให้มีทักษะทางการบริหารจัดการ (Managerial Skills) มองว่าธุรกิจที่ท่าอยู่มีประโยชน์และมีคุณค่า มีความภาคภูมิใจที่จะทำงานนี้ตลอดไป (Self Esteem) กำหนดความสามารถหลักของธุรกิจให้ชัดเจน (Capability) พร้อมเผชิญกับปัญหาในการดำเนินงาน มีความเข้าใจในปัญหา ใช้ทั้งสติปัญญาและเขาวานปัญญา (Intelligence) แก้ไขปัญหาและตัดสินใจเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอด (Problem Solving) รวมถึงการสร้างสรรค์และแสวงหาสิ่งแปลกใหม่มอบให้แก่ผู้บริโภค (Creative innovation) อยู่เสมอ

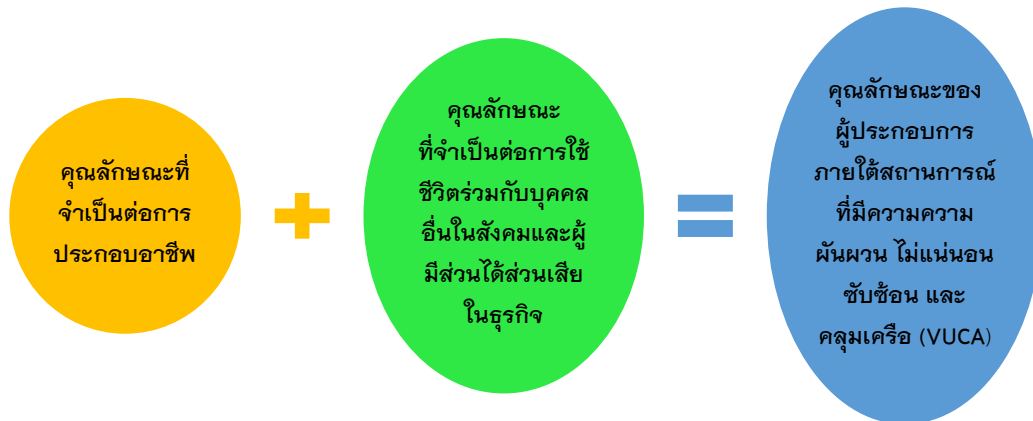
2) ผู้ประกอบการควรเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ ด้วยการเรียนรู้ รับรู้ และเข้าใจในความแตกต่างของบุคคลที่ร่วมงาน (Live and Learn) สามารถที่จะโน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ (Leadership) ใช้รูปแบบของการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายเพื่อความเข้าใจในที่ตรงกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม (Communication) และสร้างเครือข่ายทางธุรกิจหรือพันธมิตรทางธุรกิจ (Connection) เพื่อผลประโยชน์ต่อธุรกิจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรเพิ่มเติมวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้รับข้อมูลเชิงลึก
- 2) ควรมีการเปรียบเทียบกับคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในองค์กรประเภทอื่น ๆ อาทิ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- 3) ควรนำองค์ประกอบที่ได้ไปพัฒนาเป็นโมเดลและตรวจสอบความตรงของโมเดลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

องค์ความรู้ใหม่

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความความผันผวนไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA) ที่มีความสำคัญจำนวน 11 องค์ประกอบ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 คุณลักษณะหลัก คือ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ (ดังภาพประกอบที่ 1) จึงนับว่าเป็นองค์ความรู้ใหม่สำหรับผู้ประกอบการที่จะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาตนเองเพื่อให้การบริหารงานสถานประกอบการสามารถเจริญเติบโตและอยู่รอดต่อไปในอนาคต

ภาพที่ 1 แสดงคุณลักษณะของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์ที่มีความความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (VUCA)

References

- Bawany, S. (2018). *Leading in a Disruptive VUCA World*. <https://www.businessexpertpress.com/wp-content/uploads/2020/04/Leading-in-a-Disruptive-VUCA-World.pdf>.
- Boonpromraksa, S., Theeraphuech, K., & Junveroad, V. (2021). The Role of New Generation Leaders Affecting the Organizational Management in New Normal. *Journal of Management Science Review*, 23(2), 257–266.
- Borisut, S., & Pakasat, N. (2019). The Effects of Human Capital Entrepreneur characteristic on the successful operation of Gen Y. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 12(5), 1090–1107.
- Chaleomklin, P. (2020). Business Network Management in the Aspects of Factors That Affect the Success of Business Operations. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 5(2), 142–151.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The ‘What’ and ‘Why’ of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-determination of Behaviour. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268.
- Dhiramitr, S., Pratoom, K., & Savatsomboon, G. (2022). Quotient Factors Affecting Job Success of Personnel of Provincial Commercial Officer in Thailand. *Journal of Modern Learning Development*, 7(1), 120–134.
- Duangkumnerd, V. (2021). *The Development of Problem Solving Communication Skills for In-flight Service Procedure of Flight Attendants at Thai Airways International*. In The 4th National and International Research Conference 2021 (pp. 334–343). Buriram Rajaphat University.

- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). Pearson.
- Hongsirikarn, K. (2019). *A Study of Successful Startup Leadership in Thailand*[Master's Thesis, Siam University].
- Intanam, N., Pokha, A., & Donsophon, K. (2020). The Effect of Entrepreneurial Orientation on Business Success of Small and Medium Enterprises in Kalasin Province. *Journal of Accountancy and Management, Mahasarakham University, 12*(4), 82–95.
- Jaitip, C., & Chienwattanasook, K. (2018). The Capacity of Business Leaders in a Global Situation Characterized by Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity. *Burapha Journal of Business Management, 7*(1), 1–14.
- Jongwannasiri, S. (2019). *Innovative Organization Book of Knowledge*. National Innovation Agency (Public Organization).
- Kerr, S. P., Kerr, W. R., & Xu, T. (2018). Personality Traits of Entrepreneurs: A Review of Recent Literature. *Foundations and Trends@ in Entrepreneurship, 14*(3), 279–356.
- Ketsalak, P. (2018). *Success Factors of Business Services in Aluminum Window and Door Installation in Bangkok Metropolitan Region*[Independent Study, Rajamangala University of Technology Thanyaburi].
- Klangburum, C. (2021). Rhetoric: Science of Communication. *Journal of Graduate Saket Review, 6*(2), 83–90.
- Krajangsaeng, K. (2019). *Creative Innovation Management of Private Hospitals in Thailand to Excellence in Innovation and Performance of the Organization*[Master's Thesis, Silpakorn University].
- Kwanthongin, P. (2019). *Entrepreneurial Traits and Competencies Influencing the Stakeholder Relationship Management of Event Management Business*[Doctoral Dissertation, Naresuan University].
- Lekhakula, A. (2021). Next Normal Higher Education: Challenges. *Journal of Education and Innovative Learning, 1*(2), 111–125.
- Lerdjirachiwongsar, O., Narkpoy, L., & Aiemphaya, K. (2021). The Administrative Skills of Administrator Affecting Academic Administrative Efficiency of School under Chonburi Provincial Administrative Organization. *The Journal of Sirindhornparithat, 22*(1), 264–278.
-

- Manmongsil, V., Chaisuwan, S., Tanya, S., & Yawai, A. (2017). Model of Administration Skill Development of High Administrator in Northern Region Industrial Estate. *Journal of Nakhonratchasima College*, 11(2), 217–229.
- Massayamas, S. (2019). *Characteristics of Successful Entrepreneurs in Wooden Furniture Export Business*[Doctoral Dissertation, King Mongkut's University of Technology North Bangkok].
- Namwong, W., Vannasathid, P., Klonthongjaroen, K., & Baimai, C. (2019). Entrepreneurial Orientation of Retail Business Owners Participating in the Blue Flag Project in the Upper Northern Region of Thailand. *Journal of Business Administration Maejo University*, 1(1), 48–59.
- Noosang, T., Thep-on, N., & Kaewjomnong, A. (2022). Situational Leadership of Food Garden Entrepreneurs in the Covid-19 Situation: A case Study of Hat Yai District, Songkhla Province. *The Journal of Research and Academics*, 5(1), 81–88.
- Petchuay, P., Pajit, P., & Roodsien, R. (2021). Characteristics of Entrepreneurs Affecting the Success of the Administration of Small and Medium Enterprises: A Case Study of Palm Oil Industry in Surat Thani. *Journal of Management Sciences*, 8(1), 107–124.
- Phetsombat, P. (2021). The Attribute Development Strategy of Administrator in New Normal Era under Primary Educational Service Area Office. *Journal of MCU Peace Studies*, 9(5), 1805–1819.
- Piamsuphakpong, T., Piamsuphakpong, T., Suwannaprathep, P., Rojjanaprapayon, S., & Sereekhunakhun, W. (2019). Learn to Cope with Business Risk Management in the New Context of Industry 4.0. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 13(2), 171–181.
- Piros, S., & Chaiyesh, T. (2022). Business Ethics Affect to Performance of Small and Medium Generation X and Generation Y Entrepreneurs in Phitsanulok Province. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 4(1), 1–17.
- Pitchayakamin, N. (2020). *Development and Solution Strategies of Musical Theater Business in Thailand*[Master's Thesis, Silpakorn University].
- Rangabthuk, W. (2020). Thai Learners' Key Competencies in a VUCA World. *Journal of Teacher Professional Development*, 1(1), 8–18.
- Rochjanaphittayakorn, S. (2016). *Entrepreneurial Traits of Students in Suratthani Province* [Independent Study, Walailak University].
-

- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Journal of Education Research*, 2(2), 49–60.
- Samrong, A., & Khajohnmanee, S. (2021). Self-Efficacy Innovative Creativity affecting Innovative Work Behavior of Academic Staffs at Rajabhat University. *Humanities and Social Science Research Promotion Network Journal*, 4(3), 1–15.
- Sharma, R. (2019). The Straits of Success in A VUCA World. *ABS International Journal of Management*, 7(1), 1–7.
- Somsanguan, P., & Yarana, C. (2019). Achievement Factors of the Rice Trade Business at Kamphaengphet Province. *Journal of Management and Marketing*, 6(1), 30–45.
- Sudkaew, S. (2020). *A Study of the Entrepreneur Professional Skill Learning of the Office of non-formal education and informal education in the non-formal context of Thailand*[Independent Study, Mahidol University].
- Thanyarattanavanich, C. (2019). Leadership and Business Ethics Related to the Operation of Small and Medium-Sized Enterprises in Nonthaburi Province. *Journal of Humanities and Social Science, Rajapruk University*, 5(1), 90–103.
- The Office of SMEs Promotion. (2022). *Dashboard SME Big Data*. <https://www.sme.go.th/th/page.php?modulekey=348>.
- Therdbhuthadham, T., & Manu, P. (2022). The Influence of Time Management, Self-Esteem and Self-Efficacy on Work Happiness. *Rajapark Journal*, 16(44), 192–203.
- Udomluck, S., Nunthachai, B., Ruengrappaisan, N., & Yoliya, E. (2021). Entrepreneurial Competencies and Teaching-learning Strategies to Promote Entrepreneurial Competencies among Nursing Students. *Journal of Nurses Association of Thailand Northern Office*, 27(1), 92–100.
- Ungkleng, S. (2020). On the Human Learning and Social Movement with Social Innovation. *PSDS Journal of Development Studies*, 3(2), 113–142.